

Finansministeren

DET TALTE ORD GÆLDER.

Samrådsspørgsmål A (L1), møde i Finansudvalget 11. december 2014.

Svar på Finansudvalgets Samrådsspørgsmål A (L 1 Forslag til finanslov for finansåret 2015) af 18. november 2014 stillet efter ønske fra Jacob Jensen (V)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for forudsætningerne for finansloven 2015, herunder særligt for udviklingen i olieprisen og udviklingen i vækstkønnen?

Svar

- Tak for spørgsmålet, som det ikke er første gang vi har lejlighed til at drøfte. Denne gang kan vi imidlertid gøre det på baggrund af de nye informationer, der her til formiddag er offentliggjort i Økonomisk Redegørelse, december 2014.
- Men lad mig ikke desto mindre indledningsvis give en lidt grundigere gennemgang af den finanspolitiske planlægning, herunder forudsætningernes betydning.
- Jeg vil gerne slå fast, at finanspolitikken i 2015 tilrettelægges indenfor budgetlovens rammer.
- Vi opfylder også målene om sunde offentlige finanser i vores 2020-plan. Vi planlægger den økonomiske politik, så den er holdbarhed. Og så der mindst er strukturel balance på de offentlige finanser i 2020.

- Herudover planlægges finanspolitikken under skyldig hensyntagen til underskudsgrænsen for det faktiske underskud på 3 pct. af BNP, der følger af EU's Stabilitets- og vækstpagt.
- Det er et grundvilkår for finanspolitikken, at den altid tilrettelægges under den usikkerhed, der må være om konjunktursituationen, herunder blandt andet om vækstudsigterne og udviklingen i olieprisen.
- Det er yderligere et grundvilkår, at vores skattesystem indebærer, at der er ganske stor usikkerhed om de offentlige indtægter og dermed den faktiske offentlige saldo.
- Det mest velkendte eksempel er vel pensionsafkastskatten, hvor selv beskedne renteændringer kan betyde store ændringer i indtægterne. Det er selvsagt vanskeligt, at forudse renteudviklingen - og derfor er det også vanskeligt, at forudsige det faktiske underskuds størrelse.
- Det gør sig også gældende i forhold til indtægterne fra Nordsøen, der er tæt knyttet til skøn for olieprisen, som også er forbundet med stor usikkerhed.
- Økonomer må derfor foretage det bedst mulige skøn med de informationer, der er til rådighed.
- Usikkerheden om den faktiske saldo gør, at det er ganske fornuftigt, at et bredt flertal i Folketinget med budgetloven har vedtaget, at der i den finanspolitiske planlægning skal tage udgangspunkt det strukturelle underskud.
- Det strukturelle underskud er det faktiske underskud korrigeret for konjunkturpåvirkningen og en række særlige poster, herunder også pensionsafkastskatten og statens indtægter fra olieudvindingen i Nordsøen.

Den planlagte finanspolitik i august

- Da regeringen planlagde sin i finanspolitik i august blev det gjort under indtryk af, at konjunkturgenopretningen var begyndt. Vi

kunne bl.a. glæde os over, at beskæftigelsen havde været stigende siden midten af 2013. Imidlertid var det regeringens vurdering, at konjunkturgenopretningen endnu ikke var så stærk, at finanspolitikken for alvor burde strammes.

- Derfor valgte regeringen i august 2014 at tilrettelægge en finanspolitik, som i videst muligt omfang kunne understøtte vækst og beskæftigelse indenfor rammerne af en ansvarlig finanspolitik.
- Finansministeriet vurderede således i august 2014 det strukturelle underskud til 0,5 pct. af BNP i 2015 og det faktiske underskud til 3,0 pct. af BNP i 2015. Dermed gik finanspolitikken for 2015 helt tæt på underskudsgrænserne.
- I Økonomisk Redegørelse, august 2014 blev det vurderet, at BNP-væksten ville blive på 1,4 pct. i 2014 og 2,0 pct. i 2015. Det var helt på linje med, hvad andre institutioner vurderede på daværende tidspunkt.
- Olieprisen blev vurderet til ca. 110 \$ i 2015. Det afspejlede markedsforventningerne kombineret med Det Internationale Energiagenturs (IEA) mellemfristede forventninger til olieprisen.
- Efter fremlæggelsen af regeringens finanslovsforslag i august 2014 blev der offentliggjort en række indikatorer og vurderinger, der pegede i retning af lavere vækst - navnlig i euroområdet. Ligeledes er olieprisen faldet betydeligt siden august.
- Det er klart, at svækkede konjunkturudsigter i euroområdet også smitter af væksten i Danmark. Sammen med den lavere oliepris betød de svækkede konjunkturudsigter, at det faktiske offentlige underskud i 2015 risikerede at blive større end vurderet i august og dermed overskride 3 pct.-grænsen.

Pensionspakken fra oktober

- Det var baggrunden for at regeringen i oktober indgik en aftale med Enhedslisten og SF om en Pensionspakke. Med Pensionspakken indføres en økonomisk tilskyndelse til tidligere udbetaling af midler opsparet i LD, ligesom muligheden for omlægning af kapi-

talpensioner til alderspensioner med skattebegunstigelse forlænges til og med udgangen af 2015.

- Pensionspakken vurderes, at forbedre den offentlige saldo med $\frac{3}{4}$ pct. af BNP i 2015 - svarende til 15 mia. kr. Pensionspakken giver dermed en sikkerhedsafstand til underskudsgrænsen for det faktiske underskud og mindsker risikoen for, at Danmark på ny pådrager sig en henstilling fra EU.
- Pensionspakkens elementer har desuden den fordel, at forbedringen af den offentlige saldo i 2015 foretages uden at svække efterspørgslen og dermed vækst og beskæftigelse i 2015.
- Havde regeringen alternativt valgt at forbedre den offentlige saldo med mere traditionelle finanspolitiske virkemidler – f.eks. skatte-stigninger eller reducerede udgifter – ville det have reduceret vækst og beskæftigelse i 2015.
- I EU-Kommissionens efterårsprognose, der udkom i begyndelse af november måned vurderes det faktiske offentlige underskud i Danmark til 2,3 pct. af BNP i 2015. I denne prognose har EU-Kommissionen taget højde for lavere vækstudsigter, nyere informationer om oliepriser mv., samt Pensionspakken. EU-Kommissionen vurderer, at Danmark ligger med en pæn sikkerhedsafstand til grænsen for det faktiske underskud i 2015. EU-Kommissionens vurdering er særligt relevant, fordi det netop er EU-Kommissionen, der skal vurdere om en eventuel overskridelse af grænsen for det faktiske underskud kan give anledning til en fornyet henstilling.

Økonomisk Redegørelse, december

- I Økonomisk Redegørelse, der er blevet offentliggjort i dag, nedjusteres vurderingerne af BNP-væksten til 0,7 pct. i 2014 og 1,4 pct. i 2015. Den lavere vækst svækker isoleret set den offentlige saldo.
- Imidlertid skal man være opmærksom på, at beskæftigelsen trods lavere vækst fortsat vurderes at udvikle sig positivt i 2014 og 2015. Vurderingen af beskæftigelsesstigningen er kun nedjusteret en anelse i forhold til augustvurderingen. Den positive beskæftigelsesud-

vikling mindsker den negative virkning på de offentlige finanser fra lavere BNP-vækst.

- I den opdaterede konjunkturvurdering er der ligeledes taget højde for, at olieprisen er faldet. Således er olieprisen vurderet til knap 90 \$ pr. tønde i 2015. Altså en nedjustering på omkring 20 \$ i forhold til august. I modsat retning trækker dog, at dollarkursen er steget.
- I prognosen er der også indarbejdet forhold, der trækker i retning af at forbedre den offentlige saldo i 2015. Det drejer sig bl.a. om at renterne er nedjusteret i forhold til skønnene i augustvurderingen. Det øger indtægter fra pensionsafkastskatten.
- Med den information, som er til rådighed på nuværende tidspunkt, vurderes underskuddet på den faktiske offentlige saldo samlet set til 2,5 pct. BNP i 2015 mod 3,0 pct. af BNP i augustvurderingen.
- Med et underskud på 2,5 pct. af BNP i 2015 er det regeringens vurdering, at der er en rimelig sikkerhedsmargin til underskudsgrænsen. Men det er samtidig også klart, at hvis Pensionspakken ikke var gennemført ville underskuddet have været ca. 3,2 pct. af BNP i 2015.

Afrunding

- Afsluttende. For regeringen har det været afgørende, at finanspolitikken i videst muligt omfang understøtter vækst og beskæftigelse. Derfor gik vi helt til underskudsgrænserne ved fremlæggelsen af finanslovsforslaget i august. Den efterfølgende svækkelse af konjunkturgenopretningen har blot vist, at det var den rigtige politik.
- Da regeringen gennemførte en Pensionspakke var hensigten at skabe en sikkerhedsmargin til 3 pct.-grænsen for faktiske underskud i 2015 uden samtidig at svække vækst og beskæftigelse i 2015.
- Det er den samlede vurdering, at det faktiske underskud vil blive 2,5 pct. af BNP i 2015, når der tages højde for de ændrede forudsætninger, herunder BNP-vækst, beskæftigelse, oliepriser, dollarkurs og renter.